

31996L0008

L 55/22

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

6.3.1996.

KOMISIJAS DIREKTĪVA 96/8/EK**(1996. gada 26. februāris) par pārtikas produktiem, ko paredzēts izmantot svara samazināšanas diētām ar samazinātu enerģētisko vērtību****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1989. gada 3. maija Direktīvu 89/398/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz īpašas diētas pārtikas produktiem⁽¹⁾, un jo īpaši tās 4. pantu,

tā kā šajā direktīvā paredzētie Kopienas pasākumi nepārsniedz to, kas vajadzīgs, lai sasniegtu jau Direktīvā 89/398/EEK paredzētos mērķus;

tā kā produkti, uz kuriem attiecas šī direktīva, ir dažādi, un parasti tie, kas paredzēti visas ikdienas diētas aizstāšanai, atšķiras no tiem, kas paredzēti ikdienas diētas daļējai aizstāšanai;

tā kā šādu produktu sastāvam būtu jāapmierina prasības pēc ikdienas pamata uzturvielām tā, lai nodrošinātu ievērojamu daļu no prasībām, kādas var gadīties personām, kurām produkti paredzēti;

tā kā nesen ir izstrādāti daudzi produkti, kurus var izmantot kā uzskodu aizstājējus un kuri var aizstāt atsevišķu būtisku uzturvielu mikro- un makrokomponentu zināmus daudzumus; tā kā šo produktu pamatsastāvs tiks pieņemts vēlāk;

tā kā papildus jāierobežo enerģētiskā vērtība produktiem, uz kuriem attiecas šī direktīva;

tā kā enerģētiskā vērtība dažiem produktiem, kas paredzēti visas ikdienas diētas aizstāšanai, ir ļoti zema; tā kā īpaši noteikumi šiem produktiem ar ļoti zemu enerģētisko vērtību tiks pieņemti vēlāk;

tā kā šī direktīva atspoguļo pašreizējo informāciju par šiem produktiem; tā kā jebkurus grozījumus, kas atļauj jauninājumus, balstoties uz zinātnes un tehnikas progresu, pieņem Direktīvas 89/398/EEK 13. pantā noteiktajā kārtībā;

tā kā atbilstīgi Direktīvas 89/398/EEK 4. panta 2. punktam noteikumus īpašu uzturmērķu vielām, kuras izmanto produktu ražošanā, jāizklāsta atsevišķā Komisijas direktīvā;

tā kā noteikumi attiecībā uz piedevu izmantošanu produktu ražošanā būtu jāizklāsta attiecīgās Padomes direktīvās;

tā kā atbilstīgi Direktīvas 89/398/EEK 7. pantam produkti, uz kuriem attiecas šī direktīva, ir pakļauti vispārējiem noteikumiem, kas izklāstīti Padomes 1978. gada 18. decembra Direktīvā 79/112/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformējumu un reklamēšanu⁽²⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 93/102/EEK⁽³⁾; tā kā vajadzības gadījumā šajā direktīvā pieņem un izvērs vispārīgo noteikumu papildinājumus un izņēmumus;

tā kā šīs direktīvas aptverto produktu raksturs un galamērķis jo īpaši pieprasa, lai marķējumā norādītu produktu enerģētisko vērtību un galvenās uzturvielas, ko tas satur;

tā kā saskaņā ar Direktīvas 89/398/EEK 4. pantu Pārtikas zinātniskā komiteja ir konsultējusi par noteikumiem, kas var ietekmēt cilvēku veselību;

tā kā pasākumi, kas paredzēti šajā direktīvā, ir saskaņā ar Pārtikas produktu pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Direktīvas 89/398/EEK 4. panta nozīmē šī ir "īpaša direktīva", kas izklāsta sastāva un marķēšanas prasības īpašas diētas pārtikas produktiem, kuri paredzēti izmantošanai svara samazināšanas diētās ar samazinātu enerģētisko vērtību un ieteikti kā tādi.

2. Pārtikas produkti izmantošanai svara samazināšanas diētās ar samazinātu enerģētisko vērtību ir speciāli izstrādāti pārtikas produkti, kas aizstāj visu vai daļu no kopējās ikdienas diētas. Tos iedala divās kategorijās:

⁽¹⁾ OV L 186, 30.6.1989., 27. lpp.

⁽²⁾ OV L 33, 8.2.1979., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 291, 29.11.1993., 14. lpp.

- a) pārtikas produkti, kas ieteikti visas ikdienas diētas aizstāšanai;
- b) pārtikas produkti, kas ieteikti viena vai vairāku ikdienas diētas ēdienu aizstāšanai.

2. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka 1. pantā minētos pārtikas produktus drīkst laist pārdošanā vienīgi tad, ja tie atbilst šajā direktīvā izklāstītajiem noteikumiem.

3. pants

Pārtikas produkti, uz kuriem attiecas šī direktīva, atbilst 1. pielikumā norādītajiem sastāva kritērijiem.

4. pants

Visas 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto pārtikas produktu atsevišķās sastāvdaļas pārdošanai iesaiņo vienā iepakojumā.

5. pants

1. Produktus pārdod ar šādiem nosaukumiem:

- a) produktus, uz kuriem attiecas 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts – "Pilnīgs diētas aizstājējs svara kontrolei";
- b) produktus, uz kuriem attiecas 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts – "Ēdienreizes aizstājējs svara kontrolei".

2. Attiecīgo produktu marķējums papildus tam, kas paredzēts Padomes Direktīvas 79/112/EEK 3. pantā, obligāti ietver šādas sīkākas ziņas:

- a) izmantojamo enerģētisko vērtību, izteiktu kJ un kcal, un skaitliski izteiktu olbaltumvielu, oglehidrātu un tauku saturu noteiktā patēriņam sagatavotā produkta daudzumā;
- b) skaitliski izteiktu vidējo daudzumu katrai minerālvielai un katram vitamīnam, kuram obligātās prasības izvirzītas 1. pielikuma 5. punktā, patēriņam paredzētā noteiktā produkta daudzumā, kas gatavs lietošanai. Papildus tam, produktiem, kas minēti 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, informāciju par 1. pielikuma 5. punkta tabulā uzskaitītajiem vitamīniem un minerālvielām norāda procentos no vērtības, kāda noteikta Padomes Direktīvas 90/496/EEK pielikumā⁽¹⁾;
- c) ja vajadzīgs, pamācības atbilstīgai pagatavošanai un norādījumus par šo pamācību ievērošanas nozīmi;
- d) norādi par produkta iespējamo laksatīvo iedarbību, ja ar produktu, to lietojot atbilstoši ražotāja pamācībai, dienā tiek uzņemti vairāk nekā 20 g poliolu;

- e) norādījumu par vajadzību uzņemt dienas devai adekvātu šķidruma daudzumu;

f) produktiem, kas minēti 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā:

- i) norādījumu, ka produkts nodrošina dienas neaizstājamo uzturvielu daudzumu,
- ii) norādījumu, ka bez ārsta uzraudzības produktu nedrīkst lietot ilgāk par trim nedēļām;

g) produktiem, kas minēti 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, norādījumu, ka produkts paredzēts tikai kā daļa no diētas ar pazeminātu enerģētisko vērtību, un citi pārtikas produkti ir šādas diētas neatņemama sastāvdaļa.

3. Attiecīgo pārtikas produktu marķēšanā, noformēšanā un reklamā nedrīkst būt nekādas norādes par svara zaudēšanas ātrumu vai lielumu, ko var sasniegt, tos izmantojot, vai par izsalkuma sajūtas samazināšanu, vai par sāta sajūtas pieaugumu.

6. pants

Dalībvalstīs līdz 1997. gada 30. septembrim stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Šie normatīvie un administratīvie akti piemērojami tādā veidā, lai:

- atļautu tirgot produktus, kas atbilst šai direktīvai, no 1997. gada 1. oktobra,
- aizliegtu tirgot produktus, kas neatbilst šai direktīvai, no 1999. gada 31. marta.

Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā veikt šādas atsauces.

7. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

8. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1996. gada 26. februārī

Komisijas vārdā –

Komisijas loceklis

Martin BANGEMANN

(¹) OV L 276, 6.10.1990., 40. lpp.

I PIELIKUMS

**DIĒTĀM AR SAMAZINĀTU ENERĢĒTISKO VĒRTĪBU PAREDZĒTO PĀRTIKAS PRODUKTU PAMATSA-
STĀVS**

Šīs specifikācijas attiecas uz produktiem, kas gatavi lietošanai, kā tādi laisti pārdošanā vai pagatavojami pēc ražotāja pamācības.

1. Enerģētiskā vērtība.

- 1.1. Enerģētiskā vērtība kopējai ikdienas devai no produktiem, kas minēti 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā, nedrīkst būt mazāka par 3 360 kJ (800 kcal) un nedrīkst pārsniegt 5 040 kJ (1 200 kcal).
- 1.2. Enerģētiskā vērtība ēdienam no produktiem, kas minēti 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, nedrīkst būt mazāka par 840 kJ (200 kcal) un nedrīkst pārsniegt 1 680 kJ (400 kcal).

2. Olbaltumvielas.

- 2.1. Olbaltumvielu saturs produktos, kas minēti 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā, nodrošina ne mazāk par 25 % un ne vairāk par 50 % no kopējās produkta enerģētiskās vērtības. Jebkurā gadījumā olbaltumvielu saturs produktos, kas minēti 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā, nepārsniedz 125 g.
- 2.2. Iepriekšminētie noteikumi par olbaltumvielām attiecas uz olbaltumvielām, kuru ķīmiskais indekss ir vienāds ar 2. pielikumā norādīto FAO/WHO (1985) salīdzināmās olbaltumvielas ķīmisko indeksu. Ja olbaltumvielas ķīmiskais indekss ir mazāks par 100 % no salīdzināmās olbaltumvielas ķīmiskā indeksa, minimālais olbaltumvielas daudzums produktā attiecīgi jāpalielina. Jebkurā gadījumā olbaltumvielas ķīmiskais indekss nedrīkst būt mazāks par 80 % no salīdzināmās olbaltumvielas ķīmiskā indeksa.
- 2.3. "Ķīmiskais indekss" ir vismazākā attiecība starp katras neaizstājamās aminoskābes daudzumu izmantojamajā olbaltumvielā un katras attiecīgās aminoskābes daudzumu salīdzināmajā olbaltumvielā.
- 2.4. Visos gadījumos aminoskābju pievienošana atļauta tikai olbaltumvielu uzturvērtības uzlabošanai un tikai šim nolūkam vajadzīgajās attiecībās.

3. Tauki.

- 3.1. No taukiem iegūtā enerģētiskā vērtība nedrīkst pārsniegt 30 % no kopējās pieļaujamās produkta enerģētiskās vērtības.
- 3.2. Produktos, kas minēti 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā, linolskābes daudzums (glicerīdu veidā) nedrīkst būt mazāks par 4,5 g.
- 3.3. Produktos, kas minēti 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, linolskābes daudzums (glicerīdu veidā) nedrīkst būt mazāks par 1 g.

4. Diētiskās šķiedrvielas.

Diētisko šķiedrvielu saturs produktos, kas minēti 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā, nedrīkst būt mazāks par 10 g un nedrīkst pārsniegt 30 g dienas devā.

5. Vitamīni un minerālvielas.

- 5.1. Produkti, kas minēti 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā, kopējā ikdienas diētā nodrošina vismaz:

100 % no 1. tabulā norādītā vitamīnu un minerālvielu daudzuma.

5.2. Produkti, kas minēti 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, ēdienreizē nodrošina vismaz 30 % no 1. tabulā norādītā vitamīnu un minerālvielu daudzuma; tomēr šie produkti ēdienreizē nodrošina vismaz 500 mg kālija.

TABULA

A vitamīns	(µg RE)	700
D vitamīns	(µg)	5
E vitamīns	(mg-TE)	10
C vitamīns	(mg)	45
Tiamīns	(mg)	1,1
Riboflavīns	(mg)	1,6
Niacīns	(mg NE)	18
B ₆ vitamīns	(mg)	1,5
Folāts	(µg)	200
B ₁₂ vitamīns	(µg)	1,4
Biotīns	(µg)	15
Pantotēnskābe	(mg)	3
Kalcijs	(mg)	700
Fosfors	(mg)	550
Kālijs	(mg)	3 100
Dzelzs	(mg)	16
Cinks	(mg)	9,5
Varš	(mg)	1,1
Jods	(µg)	130
Selēns	(µg)	55
Nātrijs	(mg)	575
Magnijs	(mg)	150
Mangāns	(mg)	1

II PIELIKUMS

AMINOSKĀBĒM IZVIRZĪTO PRASĪBU PARAUGS ⁽¹⁾

	g/100 g olbaltumvielu
Cistīns + Metionīns	1,7
Histidīns	1,6
Izoleicīns	1,3
Leicīns	1,9
Lizīns	1,6
Fenilalanīns + Tirozīns	1,9
Treonīns	0,9
Triptofāns	0,5
Valīns	1,3

⁽¹⁾ Pasaules Veselības organizācija. Enerģijas un olbaltumvielu nepieciešamība. Ziņojums FAO/WHO/UNU sanāksmē. Ženēva: Pasaules Veselības organizācija, 1985. (WHO Technical Report Series, 724).